

Årsredovisning
för
ODLING I BALANS

845002-2655

Räkenskapsåret 2011

Styrelsen för ODLING I BALANS får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2011.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Odling i Balans har nu varit verksamt i tjugio år. Det var strax innan jul 1991 som Odling i Balans registrerades som ideell förening. Det finns anledning rikta ett tack till förste ordf. Göran Ohlsson, övriga styrelsen samt till verksamhetsledaren Sven Norup som lade grunden till ett framgångsrikt koncept. En del i detta är valet av namn. De tre orden *odling i balans* var väl valda och beskriver enskilt och som kombination på ett mycket tydligt sätt vad som hittills har präglat verksamheten. Dessa ord matchar väl det hållbarhetsperspektiv som allt tydligare och ofta lyfts fram som en grund för jordbruket i vårt land och internationellt.

För närvarande genomgår Odling i Balans stora förändringar. Undertecknad går i pension och Helena Elmquist har under slutet av 2011 anställts som ny verksamhetsledare. Denna process har i hög grad präglat styrelsens arbete under året. Ett flertal sökande med stark kompetens talar för att Odling i Balans har attraktionskraft. Verksamheten uppfattas som intressant.

En central del utgör pilotgårdarna. På gårdarna bearbetas flera av de frågor som är av betydelse för att forma ett uthålligt jordbruk. En lönsam och konkurrerande växtodling skall matchas mot ansvar för *rent vatten, ren luft och en för framtiden bra markvård*. Ett exempel är investering i N-sensorteknik för en mer exakt anpassning av N-gödslingen till olika delar av fältet det enskilda året. En annan åtgärd är val av däck, alternativt band, för att minska risken för skadlig packning i den övre alven i samband med olika fältarbeten. På flera av gårdarna sker en fortsatt utbyggnad av energisystem som bygger på förnybara och därmed hållbara energisystem.

Inför varje verksamhetsår görs en genomgång av vad som uppfattas som prioriterade arbetsområden. Aktuella frågeställningar bearbetas i olika projekt. Vunna erfarenheter skall presenteras, primärt till Odling i Balans' intressenter. Ett aktuellt exempel utgör den temadag, med temat "Rent vatten och biologisk mångfald på gården", som genomfördes i mitten av januari. I början av 2012 genomfördes en motsvarande dag med fokus på energihushållning, växtnäring, markvård och klimat. Alla presentationer och en sammanfattning läggs ut på OiB's hemsida. En genomgång av programmet för dessa dagar under de senaste fem åren visar på en imponerande bredd i verksamheten men samtidigt finns ambitionen att tränga på djupet inom genomgångna ämnesområden.

Styrelsen under ett av årets sammanträden

Pilotgårdarna vid en samling på Vretaskolan

Klimatfrågan är fortsatt mycket aktuell. Under året har Odling i Balans fortsatt att lämna underlag från olika pilotgårdar för att visa på vad som ger större eller mindre klimatpåverkan i växtodlingen. Det är intressant och imponerande att Odling i Balans, som en ganska liten organisation, har intagit positionen som en av aktörerna inom området. Dokumentationen på pilotgårdarna är en viktig bas för det fortsatta arbetet med att belysa effekten av olika åtgärder.

En central del utgör den omfattande redovisningen av *olika nyckeltal* för de olika pilotgårdarna. Det är nu möjligt att visa på trenden för bl.a. växtnäringsutnyttjande och energieffektivitet på de olika pilotgårdarna. Resursutnyttjandet är en viktig del. Ett exempel på ett nu införd nyckeltal är kg kväve som tillförts per ton skördad spannmål.

Under året har spannmålspriserna fortsatt varit mycket höga. Detta skall ses som positivt och har i hög grad bidraget till ett ökat intresse för växtodlingen. Kostnadsjakten är viktig men med allt högre avräkningspriser finns anledning att peka på betydelsen av en hög jämn skörd över åren. Det är bra med toppskördar men det är lika viktigt att undvika låga skördar i situationer med mer av extremväder. Torkan gör sig allt oftare påmind under växtsäsongen. Många gånger saknas en helhetssyn på växtodlingen. Det är viktigt att exempelvis tänka över vad som är en långsiktigt stark växtföljd i förhållande till ett kortsiktigt marknadsval. En mycket intressant fråga är vad vi kan belägga som skördepotential under olika odlingsbetingelser.

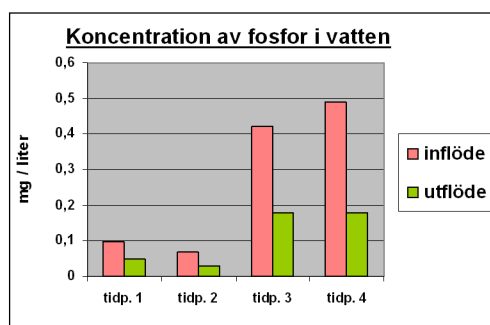
Ett annat viktigt ämnesområde utgör jordbearbetningen och övriga körmoment på fälten. I allt fler sammanhang diskuteras risken för skadlig packning i den övre alven samt hur detta påverkar skördepotentialen. Dessa frågor har prioriterats i samband med att Odling i Balans startat RJ, Föreningen för Reducerad Jordbearbetning.

Odling i Balans fortsätter administrera intressentförening för reducerad Jordbearbetning. RJ, utgör en brygga mellan forskning – utveckling och tillämpning av tekniken på gårdsnivå. På hemsidan beskrivs verksamheten. **På hemsidan kan Du anmäla Dig till RJ!**

Under året har Odling i Balans deltagit i Baltic Deal, ett omfattande projekt som skall ge underlag för att vidta åtgärder som leder till minskad transport av växtnäring till Östersjön. Odling i Balans är underleverantör till LRF och arbetet omfattar främst presentation av koncept för att bygga upp demogårdar i de olika länderna runt Östersjön. Det finns erfarenhet på pilotgårdarna som kommer väl till pass. Ett exempel är etableringen av en sedimentdamm på Hacksta och Wiggeby. Utförda orienterande mätningar visar att det varit möjligt att minska fosforhalten i det utgående vattnet.

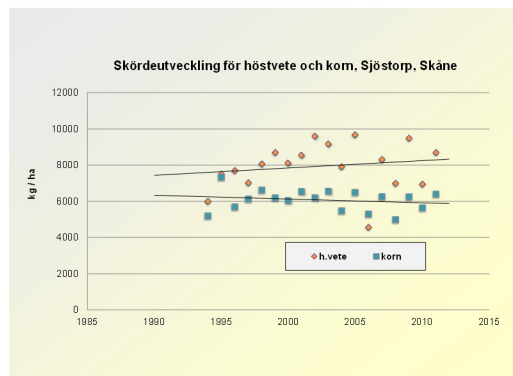

Utbyggnad av sedimentfällan på Hacksta

Halten av fosfor av lägre i utgående vatten

En viktig del i arbetet utgör en genomgång av åtgärder som bidrar till en hög och jämn skörd över åren. I detta sammanhang är det intressant att utnyttja den dokumentation som finns på pilotgårdarna. Det finns i flera fall möjlighet att redovisa förhållandet under mer än 20 år. Variationen mellan år är betydande och i flera fall finns tyvärr en tendens till avklingande utveckling när det gäller skördenivå.

Skördeutveckling i spannmål på en av gårdarna

Sjöstorp, förklaringar och åtgärder

Förklaringar:

- positiv utveckling, stark växtf. (klöver / struktur)
- korn kan missgynnas som ins.gröda
- korn vissa år på svårodlat areal
- ökad skörd på alla delar (lerbackar) av fältet

Åtgärder:

- fokus på markvård, dränering, kalkning ...
- begränsa risken för skadlig packning
 - inga transporter i fält
- åtgärder för bra skördar på alla delar av fälten

Möjliga förklaringar och åtgärder

På flera av pilotgårdarna, främst för gårdar i södra Sverige, har det under 2011 bärgats en volymmässigt mycket bra skörd. Gårdarna i Mälardalen hade ett mycket bra utgångsläge men har ännu ett år påverkats av onormalt låg nederbörd under växtsäsongen. Detta visar hur starkt växtodlingen påverkas av yttre faktorer. Det är intressant att studera bakomliggande faktorer. Det blir allt viktigare att belysa vilka åtgärder som kan parera för effekten av en ogynnsam årsmån. Sortval och markvård är två centrala områden som kan förbättras.

Årsmötet hölls på Alnarp med efterföljande gårdsbesök på Södervidinge gård öster om Kävlinge. På gården bedrivs en mycket omfattande odling av grönsaker. Stora volymer hanteras i en helt nybyggd hall för packning och lagring inför leverans. Närvarande var ca 50 personer. Håkan Eriksson valdes till ny ordförande efter Sven Norup som avböjt omval.

I anslutning till årsmötet höll riksdagsledamoten Bengt Anders-Johansson ett föredrag med rubriken: Vilket uthålligt lantbruk förordas i politiken?

Styrelsen / referensgruppen har under året sammanträtt vid 5 tillfällen.

Per Nordmark informerar på Södervidinge gård

En av flera bevattningsdammar på Södervidinge

Odling i Balans' Pilotgårdar

Verksamheten omfattar som tidigare 17 gårdar, benämnda pilotgårdar. På flera av pilotgårdarna investeras i ny maskinteknik. Gårdarna är belägna i de områden där det är mest fokus på aktuella miljö- och resursfrågor. Samtidigt är det lika viktigt att främja en uthållig odling i alla delar av landet. Inom andra områden samarbetar OiB med Lantmännen, Hushållningssällskapet, maskinföretagen och flera av de övriga intressenterna vid olika gårdsvisningar.

Intressenterna

För närvarande är det 25 intressenter som anslår medel till verksamheten. Dessa företräder olika delar i kedjan från "jord till bord". Arbete pågår för att vidga intressentbasen ytterligare. Verksamheten skall ha en *tydlig kunskapsprofil*. Odling i Balans företräder inte någon typ av märkning och skall inte uppfattas som ett marknadskoncept.

Information

Erfarenheter från projektarbeten och aktiviteter på pilotgårdarna har presenterats vid olika sammankomster. En viktig del utgör deltagandet på Borgeby Fältdagar.

Hemsidan www.odlingibalans.com ger en omfattande redovisning av verksamheten. I många fall finns en länk till intressenterna. På hemsidan presenteras bl.a. pilotgårdarna med fokus på vidtagna åtgärder som kan kopplas till en för framtiden hållbar växtodling.

Projekt / utveckling

Odling i Balans bearbetar ett stort antal projektområden. I flera fall ges möjlighet för värdefullt kunskapsutbyte genom att pilotgårdarna utnyttjas av forskare och studenter vid SLU, både på Alnarp och Ultuna i samband med olika special- och examensarbeten.

Projektverksamheten planeras av OiB's vetenskapliga råd samt i nära kontakt med intressenterna. Detta ger möjlighet att kontinuerligt initiera och bearbeta viktiga frågeställningar. Under det senaste året har det främst genomförts projektarbeten inom följande områden:

Fortsatta undersökningar för att visa på risken för skadlig markpackning i den övre alven

Åtgärder för tillämpning av integrerat växtskydd

Åtgärder för att minska transporten av växtnäring till vattenmiljön

Analys av orsaker till avstannad skördeutveckling

Kontinuerligt arbete för att minska risken för transport av bekämpningsmedelsrester till vattenmiljön

Odling i Balans har under 2011 fortsatt att ingå som intressent i Partnerskapet på SLU, Alnarp. En konferens med temat "**Miljöarbete i praktiken**" genomfördes med 80 deltagare i början av 2012.

Lars Törner agronom, verksamhetsledare

Helena Elmquist, f.o.m. årsmötet 2012

Odling i Balans
Franzégatan 6
105 33 Stockholm 08 -7875966
info@odlingibalans.com
www.odlingibalans.com

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	368 342
årets vinst	89 691
	458 033

disponeras så att	
i ny räkning överföres	458 033

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar.

Resultaträkning

	Not	2011-01-01 -2011-12-31	2010-01-01 -2010-12-31
Nettoomsättning	1	1 895 265 1 895 265	1 640 857 1 640 857
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-851 702	-646 888
Personalkostnader	2	-921 057	-924 874
		-1 772 759	-1 571 762
Rörelseresultat		122 506	69 095
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		1 956	2 124
Räntekostnader och liknande resultatposter		-61	-5
		1 895	2 119
Resultat efter finansiella poster		124 401	71 214
Resultat före skatt		124 401	71 214
Skatt på årets resultat		-34 710	-18 902
Årets resultat		89 691	52 312

Balansräkning	Not	2011-12-31	2010-12-31
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		502 418	182 809
Övriga fordringar		29 533	49 692
		531 951	232 501
<i>Kassa och bank</i>			
Summa omsättningstillgångar		1 103 734	1 020 326
		1 635 685	1 252 827
SUMMA TILLGÅNGAR		1 635 685	1 252 827
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	3		
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		368 342	316 030
Årets resultat		89 691	52 312
		458 033	368 342
Summa eget kapital		458 033	368 342
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		382 696	56 116
Övriga skulder		54 449	76 624
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4	740 507	751 745
Summa kortfristiga skulder		1 177 652	884 485
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 635 685	1 252 827
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för mindre företag.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Noter

Not 1 Nettoomsättningens fördelning

	2011	2010
Nettoomsättningen per rörelsegrän		
Anslag intressenter	1 226 000	1 171 000
Projektreddovisning	133 000	263 479
Övrigt	536 265	206 378
	1 895 265	1 640 857

Not 2 Anställda och personalkostnader

	2011	2010
Medelantalet anställda		
Män	1	1
	1	1
Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader inklusive pensionskostnader		
Löner och andra ersättningar	560 872	563 786
Sociala kostnader och pensionskostnader	313 686	317 973
(varav pensionskostnader)	(132 686)	(135 949)
Totala löner, andra ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	874 558	881 759

Not 3 Förändring av eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	316 030	52 312
Disposition av föregående års resultat:	52 312	-52 312
Årets resultat		89 691
Belopp vid årets utgång	368 342	89 691

Not 4 Förutbetalda intäkter

	2011-12-31	2010-12-31
Nyckeltal för pilotgårdar	50 000	50 000
Övriga samband åtgärder / checklista	15 000	15 000
Info hemsida / utställningar / temadagar	40 000	50 000
OiB proj folder klimat / ytterligare	20 000	20 000
Växtnäring	20 000	20 000
Växtskyddsmedel, allmänt	20 000	40 000
Energitillförsel, eco-driving	20 000	20 000
Markstruktur	20 000	20 000
Klimatpåvarkan proj (N län)	20 000	20 000
Utveckling nyckeltal / LRF ref.värden	20 000	0
Index integrerat växtskydd, modeller	30 000	30 000
Växtnäring i vatten (främst kväve)	25 000	20 000
Växtnäring / (främst fosfor) Baltic Deal	30 000	20 000
Bek.medel red.bearb. HA	0	15 000
Begränsad ammoniakavgång	10 000	10 000
Kol- och humusbalanser	30 000	40 000
Växtföljder	40 000	40 000
Integrerad odling, särskild växtskydd	30 000	20 000
Beskrivning av risklägen	25 000	30 000
Biologisk mångfald	20 000	20 000
Precisionsodling, allmänt	30 000	20 000
Möjlighet - hinder för red.bearbetning (RJ)	20 000	20 000
Skördeutveckling	40 000	30 000
Anpassning av kem i vattenskyddsområden	20 000	30 000
Mineraliseringsindex	20 000	20 000
Komb kemisk / Mek ogräsbek	25 000	20 000
"Avspaning" nya omr (kol i mark)	28 000	28 000
	668 000	668 000

Stockholm den 3 maj 2012

Håkan Eriksson

Christer Nilsson

Per Hansson

Per Hansson

Pär-Johan Lööf

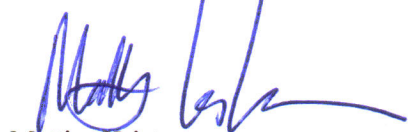

Mats Andersson

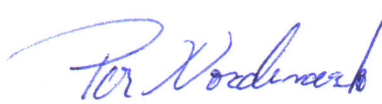

Torsten Thuresson

Vår revisionsberättelse har lämnats 16/5 2012

Mattias Kristensson
Godkänd revisor

Per Nordmark
Revisor